

חיפה בשת

מספר 11 | מאי 2016

עיתון החקלאות של חיפה כימיקלים

- ◀ **חקלאים על הגבול**
- ◀ **דישון עצי פרי נשירים**
- ◀ **פעולות שיווק במהלך החורף**

חקלאים על הגבול

ישו וקסמן, יוסי סופר ואבישי שניידר

ידעו כי מצב החקלאות בארץ אינו פשוט, וכי תדמית החקלאות הישראלית ידעה ימים יפים יותר. הקשיים איהם מתמודדים מוגדים בכל חלקי הארץ, בין השאר, את מחורי המים ושאר התשומות, זמינות ומחair כוח העבודה, מיסים והטלים שונים. לחקלאות המתקיימת באזרחי עימות, במצב גגגולות הארץ, קיים אתגר מורכב נוסף והוא המצב הביטחוני, אשר מחריף ונרגע בתנודות בלתי צפויות. אם בקום המדינה רואו הפיסודים את "ישוב הספר", כפי שנקרו אז, ככל ש�피ודם הוא גם לחזק את חבל הארץ המרוחקים בנוסף להיותם ספק תצורת חקלאית, הרי שהיום נכללים היישובים במושג הכלולני "פריפריה" ולא מקבלים את אותו היחס כבעבר.

לכבוד גליון האביב של חיפה בשטח, המשיק לתחרות וiom העצמאות, נחרוג ממנהנו ונספֵך קצת פחות על דשנים יותר על מוגדים החווים במרקח נגיעה מהגבול. יצאמו לפגש ולהבין כיצד הם מתמודדים עם האתגרים שמצובה בפניהם החקלאות ומיקום המשק, שלוויתם נמצא בסמוך לאזור עימות.

הגבול הנה מואוד מתח עbor המוגדים הצמודים לגדה, ובכל התרבות אוסרים עלינו להיכנס לחקלות", אומר שמעון, ומצביע על בית השכנים המスキיפים על החלקה מהצד השני של הגבול.

מה בכל זאת משאיר אותךפה, וחקלאות בפרט?
החקלאות היא הנשמה שלי. לעבודה פיזית כל יום במטע עשו לי טוב", אומר שמעון, ציר בן 73, "ותראה את הנוף מסביב ליישוב, במיוחד בעונת האזוז".

מה לגבי דישון המטעים?
בתחלת העונה אני מרסס בונוס לשיפור התעוררונות, ועובד הרבה עם חנקת אשלו. דשן נסוף שהתחלה לשמש בשנים האחרונות הוא דשן-כל 27-27, כאשר אני רוצה לתת יחס מואזן בין חנקן ואשלגן.

אנו ממשיכים דרכמה, ווגשים אריה שח וירא שושן ממושב נעמיה, היישוב האחרון שהוקם בבקעה ה-1982. גירא החל לגדל באדמות המושב עוד לפני הקמתו: "התחלנו לעבד את האדמות עוד לפני שהגיגעו הקרורונים

את שמעון שושן, מוגדל עצי פרי ונשירים מזרעת שעל גבול הצפון אני פוגש בחלקה התפוחים שנמצאת בשיא פריחה מדהימה בסוף חודש מרץ. שמעון ואשתו שוש גרים ביישוב משנת 1974. היישוב הוקם בשנת 1967 יחד עם היישובים שתולה ונטועה, ישבים הצמודים לגבול הלבנון. מטרת היישובים הייתה יישוב אזרחי ספר באזורי הצפון, בסיום החקלאות באזוריים אלו והגדלת האוכלוסייה במושבים הוותיקים יותר.

כיום המשק מתבסס על מטע, לווי וצימרים, כאשר שמעון ושות מחזיקים את כל אלה בעצמם. שמעון מספר כי בשנים הראשונות כלל לא הייתה גדר מסודרת, ולא נדר היה לראות או לשמעו רועי צאן לבנונים בקרבת היישוב. תקופות מתיוחות היו לשגרה עבר התושבים, ואחת החלקות של אף ספגה שתי קטיפות במהלך מלחמת לבנון השנייה.

"למוגדים ביישובים הצמודים לגדר הגבול, יש תפקיד נסוף, והוא להראות נוכחות ולשמור על השטח" מסביר שמעון. "מוגדל שכיל יום מסתובב בחקלות ייעיל לא פחות מאשריים שנים של הצבא, והוא לא מתחילה כל 3 שנים.

חקלאים יקרים,

החקלאי הישראלי ידוע בעולם חדשן, בתחום שנחגג לשמרנו מאד. תוכנה חשובה המאפיינת את החקלאות והחקלאי הישראלי, היא העקשנות והיכולת לנצל בכל מקום ובכל

תנאי, מומצאי וממצאי פתרונות יש מאין.

אין זה משנה מה תנאי גידול, אקלים קיצוני, קריקעות מלוחות וחוליות או מים באיכות נזוכה, הוא כבר ימצא מה ואיך לנצל בהם. מלבד האתגר האגוטכני, קיים גם האתגר הביטחוני מראשתה של החקלאות בארץ, אך לעומת זאת התקדמות בחקלאות, נראה שבתחום זה לא הרבה השתנה.

אנחנו בחיפה ישראל, רואים בתמיכת החקלאי הישראלי, ערך עליון. לאור השחיקה במעטנו של החקלאי בישראל והксиים הרבים איתם הוא מתחזד, חיפה עומדת לצד המוגדל וושה ככל יכולתה לספק את הדשנים האיכותיים

bijouter על בסיס חנקת אשלו במחירים אטרקטיביים, ועזרת במציאות פתרונות יישום והמסה לעזרת המוגדל, בנוסף להנגשת מידע רלוונטי וברור.

הודות לפעילינו וניסינו הבינלאומי, אנו מוגדים בחיפה מידע רב המשמש אותנו בפועלינו עם החקלאים. מהפגישה האישית של האגנונים האזרחיים והעיטון "חיפה בשטח", המוגדים הקבוצתיים והעיטון "חיפה בשטח", ועד המידע הרוב שנמצא באתר האינטרנט שלו. חיפה ישראל מדורגת בימים אלו את אתר האינטרנט וס呜ה תכנית חדשה. ניתן ליצור קשר באמצעותו, להירשם לתוכניות רלוונטיים כגון תכניות והמלצות דישון, חבורת הדרכה ומתנות שונות לגבי המוצרים.

כמו כן, אנו מקדישים מקום ומשאבים, על מנת לספק שירות ברמה גבוהה. אנו בוחנים את פעילותינו באופן קבוע ומבצעים פעולות התיעולות בהתאם.

ברוח זו, אני מבקשת לאחלה לכם ולבני משפחوتיכם חג שמח, הצלחה והמשך שיתוף פעולה פורה.

עדינה בריר
מנחת שוק ישראל

מה הביא אתכם דוחא לבקעה?

"אני במקור מושבני מברק שבבל התענינים, ועבדתי בגידול בצל בערבה. לאחר השירות במשטרת רציתי לחזור לחקלאות, ומצאתי פה את מקומיו, בישוב צעיר שרק החל להתגבש" מספר אריה. גירוא התאהבות בבקעה עוד משירותו הצבאי: "היה לי ברור שלאחר השחרור אהיה חקלאי באזרוזה".

חלקת התפרים של גירוא מוקמת ממש על הגבול. רק הכביש ודרך הטשטוש מפרידים בין הגדר. "בתגובה שהישוב עלה על הקרקע, הפילה התישבות לא הייתה מילא גסה. היה קונצנזוס לגבי יישוב הארץ. אל תשכח שבשנות ה-50-'60 האזרוז כונה 'ארץ המרדפים', ורצו להגדיל את הנוכחות הישראלית הקבועה במוקם. המדיניות הייתה שיש לתהויב עד הגבול, ולשמור על האדמות ע"י נוכחות מתמדת

מה מייחד את האזרז מבחןת שיטות הנגדיות?

"בגadol, זה קשור לאקלים וקרקע" מסביר אריה, "האקלים פה מצון לגידול תמרים. חם מאד בקיץ ונעט בחורף, וישיב יותר מצפון הארץ או הערבה, ככלור פחות חסוף לקרות בחורף. מבחינת קרקע, היא מלחה באופן קיזוני ויש לבצע שיטיפות בכמויות מים גדולות לפני תחילת הגידול. זה נכון בעיקר בתבלינים, שהם רגישים יותר למיליחות. כמו כן מכניםים כמות גדולה של זבל או קומפוסט כדי לטיב את הקרקע, שענינה מאוד בחומר אורגני, ותוכלת הנגר בה גבואה מהרצוי. לגבי דישון, אנו משתמשים רק בדשנים מוצקיים. בתבלינים אני משתמש בשדשן-כל 27-10-17, שנตอน תוכאת יופות מאוד, ובdashim פשוטים יותר בתמר, שהוא יידול עמיד יותר למיליחות".

הראשונים יישנו במושבים שבביבה". אריה, שהצטרכ' ב-84' לאחר שהשתחרר משירותו במשטרה, מסביר: "בהתחלת גידלנו ירקות שתחفت כגן עגבניות, פלפל וחצילים, אבטיחים, וגם קרמי מלון ותמרים. בסוף שנות השמונים ותחילת שנות התשעים חל מעבר לגידול תבלינים, ותחום זה התרחיב על חשבוןRob גידול הירקות. בשנים האחרונות, עקב קשיים בשיווק, ענף התבלינים בוידיה, בעוד שהbakosh לתרמר הישראלי עולה. אנו נתקלים בקשימים הרבה ביצוא התבלינים לאירופה, בעיקר עקב חרומות מגופים קטנים וגדולים, ומוחפשים שווקים חדשים כדוגמת השוק הרוסי. לעומת זאת, בשוק תמרים לאיירופאים אין שם בעיה. הם לא מוצאים אף אחד אחר שיכול להתחרות באיכות התוצרת הישראלית, ואך העקרונות שלהם מתגמים בדרך פלא".

אלי לוי

איך המיקום של המשק, הצמוד לגבולה?
יעין, משפיע עליך השקללאי?

בעבר הדי רחוק, כלל לא הייתה גדר ביןינו לבין הרצועה. בזמנם ההוא הבעה העיקרית הייתה גניבות השקללאיות. כיוון, כאשר יש גדר, הביעות הן מכובן הפטצ'רים והמנגרות. למרות כל הקשיים, הכלכליים והביטחוניים, אנחנו פה בשבי להישאר. כאן בנינו את החיים שלנו. משק חקלאי זה מפעל חיים שאנו מאפשר פשוט לסגור ולעבור למקום אחר.

באילו דשנים אתם משתמשים?

"מכיוון שהקרקע קלה מאוד, כל ההתייחסות אליה היא כמעט מונוטק. אנו משתמשים בדשני-כל המבוססים על אטום חנקתי (לא אורה), בחנקת אשלאג, במגניות ובקליצ'ום ניטראט (סידן חנקתי). נוח לי מאוד לעבוד עם הדשן המכוצק. אני מכין את כמות הדשן הדרישה, והמעבר מנוסחת דשן אחת לשניה הוא מהיר ופשוט".

ראשית, יש לקבוע מינימי יסודות הזנה - חנקן, זרחן ואשלגן (NPK) לכל חלקה. מינון היסוד, הנמדד ביחידות ק"ג/לדונם, נקבע על פי המלצות כליליות (ראה טבלה) ותיקון על סמך בדיקות עלים, טיב המים, עומס יבול בשנה החולפת ועומס יבול צפוי.

להלן ערכי יסודות עבור מינים שונים:

יסודות/zנה (ק"ג/دونם/עונה)				גידולים
תחמוצת אשלגן (K ₂ O)	תחמוצת זרחן (P ₂ O ₅)	חנקן צרוף (N)		
18-25	2-4	6-10		תפוח
25-30	2-5	18-20		אפרסק/נקטרינה
20-25	2-5	6-12		אגס
20-25	2-6	10-15		שזיף
20-25	2-6	10-15		משמש
25-30	3-4	15-18		דובדבן

והחסכונית ביותר למטעים, מועשרת בזרchan ובמיקורואלמנטים. דשן-כל^{לט} 25-5-25: נוסחה המכילה NPK ללא יסודות מיקרו. דשן-כל^{לט} 27-0-27: נוסחה המכילה רק חנקן יסודות מיקרו. ואשלגן ביחס מואיז, ללא יסודות מיקרו. חנקת אשלגן 0-46-13: המקור האידייאלי לאשלגן, מתאים לערבות עם מרבית הדשנים המקבילים, לרבות כל סוג הברזל. ניתן לישום בנפרד, או כבסיס לתרבותות דשנים. חנקת אשלגן עם מיקרו כפול: חנקת אשלגן

לאחר שנקבע מינון הדשן, יש לבחור את סוג הדשן הרצוי. לחיפה כימיקלים מגוון ונוסחתות של דשנים מורכבים ממשפחת דש-כל^{לט} ודשנים נוספים. לדישון מטעים אנו ממליצים על דשנים המכילים אוראה, ביחס מאוזן בין חנקן לאשלגן, עם כינון זרחן משתנה: דשן-כל^{לט} 20-20-20: נוסחה המכילה את כל צורות החנקן, זרחן ברמה גבוהה מאוד ויסודות מיקרו, מומלצת לשיקום מטעים המצוים במאובן ה занתי ירוד. דשן-כל^{לט} 23-7-23: הנוסחה המכומלצת

בשטח גדול ככל הניתן. האם יש דרך טובה יותר להיות נוכח בכל השטח מלבד לעסוק בחקלאות, אשר אתה כל يوم מסיר בחלקות? את אלי לוי מושב נתיב השירה אנו פוגשים בחמתת מלפפונים, זמן קצר לאחר השתייה. אלי היה ממוקמי המכושב לאחר פינוי סיוני ב-1982, ועד היום מחזיק משק חקלאי פעיל.

מה אתם מגדלים?

"בעבר גידלנו מלון, בטtotot, תפ"א, אספרגוס ופרחים. כיום אנו מגדלים בעיקר זרעים לירקות כגון מלפפון, פלפל ועגבניה. כשהתחלנו לגדל, הקרקע המוקומית, שהיא בעצם דיונת חול, הייתה אטגרת לא פשוט עבורה. המשימה העיקרית בשנים הראשונות הייתה להתמודד עם פערו היידע הגודלים בגין ירקות בתנאים המוקומיים, בהשוויה לגידול ירקות בשאר הארץ. בשלב מסוים הבנו שיש להתייחס לקרקע הזה כאלו מצע מנוקט. מאז התקדמנו מiad, וכיום אנחנו יודעים לגדל מצין בתנאים הקיימים. האזכור מתאים מאוד לבידול לצרכי ירקות, ובזה התמכינו. האתגרים השונים והתרבו"ו אומר אלי, ומperfט: "מחيري התשומות עלים, מחורי התוצרת לא משתנים ואפל". יורדים, ומחרי המים והפועלים הפכו את עצם קיומו של המשק החקלאי לדבר לא מובן מלאיו".

דישון עצי פרי נשירים

ושי וקסמן

המושג "עץ פרי נשירים" מתייחס למגוון מינים וזנים בעלי דרישות הזנה שונות. מחזה נפוץ הוא שחקלאי אחד מגדל מספר מיני עץ פרי נשירים כגון תפוח, אפרסק, שזיף או אגס, ומכל מין נטועים זנים שונים, וכלל זו דרישות הזנה שונות. במקרים רבים המגדל מdsn באופן אחד את כל הגידולים עם שניים קלים בלבד, וזאת מטעמי נוחות, אך כמעט לא כל קשר לצרכי העץ. בכתבה זו נסיף ונحدد פרטיהם בנושאי דישון המטעים. ניתן את הדגשיהם החשובים בהתאם הדישון הנכון לכל מין זה, זאת תוך שמירה על תוכנית הדישון פשוטה ומובנת.

5. מומלץ לבצע בדיקות עליים ולתקן את המלצות הדישון על פירון.
6. ככל שהזון נקטף במועד מאוחר יותר, כך סביר שיגיע ליבול גובה יותר, ויש להגדיל את מנתנו יסודות ההזנה. יש להתחשב בכמות היבול שהתקבלה, בהשלמת הדישון לאחר הקטיף.
7. בזנים מוקדמים יש חשיבות רבה לדישון לאחר קטיף. מומלץ להתחיל את הדישון בחנקת אשלאן, ולהשלים את יסודות ההזנה לאחר הקטיף. ההזנה מספקת לאחר הקטיף ממשמעותית ליבול של השנה העוברת.
8. בתפות צבעוני יש להפסיק דישון חנקני בתחלת חדש יוני, כדי להגיע לצבעי אופיטיים לשיווק.

כדי להקל על המגדלן, אנו בחיפה כימיקלים הכננו טבלאות דישון על פי מין ומועד קטיף. הטבלאות מפרטות את סוג הדשנים המכומלצים בכל שלב גידול וכמות מנתנו החדשן, ביוסודות ובמשקל לדונם. במידה ותחלטו לדשן בדשנים ומינונים שונים, תוכלו למצאו הסברים אודוט חישוב דשנים והוראות שימוש בסרגל דישון באתר חיפה.

לצפייה במצגת נשירים
סקורו את קוד QR:
לסיום, נאחל עונה פורה ומוסצתת!

המשך דישון עצי פרי נשירים

- צימוחים קצריים ונפתח העץ קטן משמעותית לגילו) מומלץ לדשן בדשן-כל"ג-20-20-20-20. במידה וגודל העץ תקין, ולפי בדיקות עליהם רמת הזרchan תקינה או החלקהמושקית בימים המכילים זרchan ברמה משמעותית, יש לשקוול אם לדשן בזרchan.
- מטעים רבים נתועים בקרקותות הידעות מכמיכות זרchan ברמה גבוהה, ואינם מדשנים כלל בסוד זה. לעתים קרובות יש מחסורי זרchan בחלוקת אלה, ואין להניח כਮובן מآلוי Ci אספקת הזרchan תקינה.
3. בשלב גידול הפרי מומלץ לעבור לחנקת אשלאן (עם או ללא יסודות מירון) ולהפסיק דישון מספר שבועות לפני הקטיף.
4. לאחר הקטיף מומלץ לחזור לדשן מורכב, ולהשלים את ייחדות החנקן ואשלגן שלא ניתנו עד הקטיף.

מושער במיקרואלמנטים בירכוז גובה במיוחד חומצה זרחיתת 0-61-0: להעשרה בזרchan, לנקי מרכיבת הטפטוף ולהחמצת מי ההשקייה. קיימים מגוון כוצרי דשן-כל"ג על בסיס אסמן חנקתי (ללא אוראה), פרטנים על מוצרים אלה ניתן למצוא באתר האינטראקט של חיפה כימיקלים. לאחר שמחלייטים אלו דשים מתאימים לעצי הפירות, מומלץ לפעול לפי העקרונות הבאים:

1. בתחלת העונה, בשלב הלבלוב, הפריחה והחננה: מומלץ להזין את המטע בdsn 1:1 בין מרכיב המכיל את כל היסודות ביחס 1:1 בין חנקן לאשלגן.
2. בתחלת העונה מומלץ לדשן בזרchan עם הדשן המורכב. במידה והגידול תקין מומלץ לשימוש בנוסחאות דשן-כל"ג המכילות יחס זרchan: חנקן נקור כגן 23-7-23 או 25-5-25. במידה והמטע במקצת הדANTI ירוד (עלווה חלה),

פעולות שיווק במהלך החורף

החורף, תקופה הרגואה יחסית עבור המגדלנים הוא עBORנו, צוות חיפה עמוסה ועסוקה עד מאד. בזמן זה אנו "מכינים" את העונה: נפגשים עם מגדלנים באופן אישי ובונים תוכניות דישון לגידולים השונים (בעיקר מטיעים), מקיים ימים פתוחים והרצאות במסגרות שונות, מתקנים פעילויות למחלק העונה, וכל זאת ב乃וסף לעבודה השוטפת והביבורים הרגילים אצל החקלאים.

העונה הייתה עמוסה במיוחד, וכללה מפגשי קלקיים רבים, מצפון הארץ ועד דרום. מגדלנים דרוזים בצפון רמת הגולן, ומגדלני נשירים בדרומה, מגדלנים ואבוקדו בגליל מערבי, למפגש מגדלנים בבקעה וימיינרים רבים בערבה. כמו-כך, העברנו הרצאות רבות בנושאי דישון בימי עיון וקורסים של המגדלנים, כמטרים אורחים. בנוסף למפגשים יזומים מצד חיפה, היו מספר התארגנויות של קלקיים, שבקשו שנערוך אצלם יום עיון בנושאי הנידול הרלוונטיים להם, ואנו נענינו בשמחה.

דשן-כל™: יתרון מוצק

מגדלים המ欢呼ים את הטופ ביותר עבור הקטב שלהם, כבר יודעים: נסוחאות דשן-כל™ של חיפה מציאות פתרונות דישון אינוציאים, ובמחיר משתלם.

נסוחאות דשן-כל™ משלבות את היתרונות של דשן מוצק מסיס על-בסיס חנקת אשلنגן

ניתן להוסיף כלאת נסוחות בהתאם לדרישת הדשן המשנה, נזקן בהובלה: אין צורכי בשימוש כפויות גודלות של פיטם למטע, ללא עדיפים

ברזל לתמיסות הדשן נסוחות הדשן לדרישת הדשן הנדרשת במילך העונה, הדשן סכלי 100% יסודות הזרע נקי מכלו ונtran

נסוחאות דשן-כל™ מובילות למטעים: 23-7-23, 25-5-25, 27-0-27

ניתן לכלול בתכנית הדישון גם חנקת אשلنגן, או חנקת אשLEN מושר בסודות מיקרו.

הכנס לאתר שלנו

- מצגת אודוט דישון מטעים נשירים ואבוקדו
- חישוב דישון למטעים, כולל שימוש בסרגל דישון
- עזרי המסה שונים, ועוד

Pioneering the Future

חיפה בשטח. האגרונומים שלנו יסייעו לעמוד לרשותך, ולהЛОק איתך את המידע המעודכן, המकצועי והמניב ביותר. ליעוץ ולהdagמת פתרונות יישום יעלים פנה אלינו:

טלפון: ישי וקסמן 054-6756675, מרכז: אבישי שניידר 054-5616221, דרום: יוסי סופר 054-5616122

